

Omgangsprotocol

PC & RK De Kameleon

Inhoud

Legenda	3
Inleiding	4
1. Waarden, missie en visie van de school	5
1.1 Wat zijn de kernwaarden van de school?	5
1.2 Hoe luidt de missie van de school?	5
1.3 Op welke wijze draagt de school de katholieke grondslag uit?	5
1.4 Adaptief onderwijs en de basisbehoefte 'relatie'.	6
1.5 Hoe werkt de school samen met ouders?	6
2. Wat is pesten?	8
2.1 Wat is het verschil tussen plagen en pesten?	8
2.2 Wat zijn voorwaarden om pesten op een goede manier aan te pakken?	8
2.3 Wat zijn voorbeelden van pesten?	8
2.4 Wat is online-pesting?	9
2.5 Wat zijn de gevolgen van pesten?	9
3. Wat wordt er verstaan onder grensoverschrijdend gedrag?	10
3.1 Criteria grensoverschrijdend gedrag	10
4. Hoe werkt de school aan een goede sfeer en zorgt het voor een goede anti-pest-aanpak?	11
4.1 Wat is de werkwijze van de vreedzame school?	11
4.2 Hoe volgt de school de sociaal emotionele ontwikkeling?	12
5. Wat is de aanpak bij pestgedrag / grensoverschrijdend gedrag?	13
5.1 Alle betrokkenen leveren een bijdrage: Het vijf-sporenbeleid	13
5.2 Wat is de rol van de anti-pestcoördinator	14
5.3 Wat is de rol van de vertrouwenscontactpersoon?	14
5.4 Hoe werkt de school samen met externe organisaties?	14
5.5 Wat is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling?	14
5.6 Hoe werkt het protocol schorsing en verwijdering?	15
5.7 Procedure in het kort:	16

Legenda

Directeur

Stephanie de Groot

IB-er & vertrouwenspersoon

Nadja Nieuwbuurt

Anti-pestcoördinator

Petra van de Weerd-Riemens

Inleiding

De Kameleon wil haar leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich met zelfvertrouwen en in een goede relatie met anderen kunnen ontwikkelen. Dit protocol is geschreven om de concrete aanpak van de school m.b.t. de sociale veiligheid inzichtelijk te maken. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen.

Ook bij het werken aan een goede sfeer en het pesten tegengaan is 'voorkomen beter dan genezen'. Hierbij is het onderhouden van een goed pedagogisch klimaat een voorwaarde. Daar gaat, in eerste instantie, onze aandacht grotendeels naar uit. De leraren bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in de klas en op het schoolplein. Niet in alle situaties worden de waarden respect, vertrouwen, liefde en verantwoordelijk altijd als vanzelfsprekend ervaren. Dit vraagt een voortdurende aandacht van leraren.

De sociale emotionele ontwikkeling van leerlingen loopt meestal (vanzelf) goed. Daarbij kan het voorkomen dat een kind systematisch wordt gepest. Dit kan tot gevolg hebben dat een kind zodanig in de knoop komt met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leraar niet meer de veiligheid kan bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbroken wordt. In een dergelijke situatie is het van groot belang dat de leraar begrijpt dat er een probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, wordt ook de pedagogische structuur en de sociale veiligheid aangetast. Voor De Kameleon is dat een ongewenste situatie en wordt er in pestsituaties actie ondernomen. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het ongewenste (pest)gedrag van leerlingen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

De Kameleon heeft als doel dat kinderen zich ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen en kunnen reflecteren op eigen handelen. Het aanleren van goede omgangsvormen is hierbij essentieel. Hierbij speelt het model van de leerkracht een grote rol. Door alle regels en afspraken schriftelijk vast te leggen is er duidelijke communicatie binnen de school en met iedereen die actief is op De Kameleon. Het omgangsprotocol zal op de website geplaatst worden. Jaarlijks zal dit document geëvalueerd worden.

1. Waarden, missie en visie van de school

1.1 Wat zijn de kernwaarden van de school?

De school heeft zeven kernwaarden vastgesteld. Deze zeven kernwaarden vormen het fundament van de identiteit van het schoolteam. De kernwaarden zijn het 'kompas' voor schoolcultuur en de vorming van de missie en visie.

De zeven kernwaarden van het schoolteam:

Leerling centraal:	besluiten en acties in het belang van de leerling;
Gezamenlijke doelen:	herkennen en erkennen van gezamenlijke doelen;
Uitdagingen:	problemen, veranderingen en complexe situaties zien als een uitdaging;
Deskundigheid/vakbekwaamheid:	professionaliteit, kennis, kunde en ervaring op eigen vakgebied;
Samenwerking:	werken in onderling verband;
Respect:	eerbied voor jezelf en de ander;
Veiligheid:	een veilig fysieke en psychische omgeving zorgt voor een veilig klimaat;

Onderwijs is niet alleen maar het overdragen van kennis, maar ook het overdragen van waarden en normen. Waar is ons onderwijs op gebaseerd, Wat willen we als team uitdragen. Wat betekent dat voor ons onderwijs. De bovenstaande 7 kernwaarden hebben we gezamenlijk vastgesteld. Deze kernwaarden zijn het uitgangspunt voor het onderwijs op de Kameleon.

1.2 Hoe luidt de missie van de school?

De missieslogan van de school luidt:

'Een school vol talenten'

Wij zorgen er samen voor dat kinderen zich gezien voelen en leren hen vaardigheden om te bewegen in de veranderende maatschappij door aandacht te hebben voor persoonsvorming en eigenheid.

De schoolmissie is als volgt verwoord:

De Kameleon heeft aandacht voor het individuele kind en kansen geven tot ontplooiing hoog in het vaandel staan. Het ene talent zal bij de één sterker ontwikkeld zijn dan de ander, we willen onderkennen welke talenten kinderen gebruiken om te leren. Dit zegt namelijk ook iets over de persoonlijkheid van kinderen, hoe ze zich voelen, waardoor ze gemotiveerd raken. De missie van de school komt voort uit de kernwaarden van de school. Deze missie zegt iets over de opdracht die de school uitvoert namens de ouders en waaraan de school iedere dag werkt. De missie vormt de uitgangspunten voor de werkwijze op school en de aanpak van het creëren van een prettige sfeer op school.

Bij ons op de Kameleon word je voorbereid op een duurzaam leven in een veranderende maatschappij. Dit duurzame leven zien we terug door te leren voor jezelf en voor elkaar te zorgen en de zorg voor de wereld mee te krijgen. Bij ons op school staan we stil bij het leven en vieren we zowel de vreugdevolle als moeilijke momenten met elkaar.

Samen zorgen we ervoor dat kinderen in een vertrouwde en veilige omgeving leren om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces. Hier voel je je gezien en geaccepteerd en houden we rekening met je belemmeringen en je kwaliteiten.

1.3 Op welke wijze draagt de school de grondslag uit?

De Kameleon is een basisschool met een Protestants Christelijk en Rooms Katholieke grondslag. De PC & RK levensbeschouwing vormt voor de school een inspiratiebron. Dit betekent dat **verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, liefde en respect** belangrijke waarden zijn. Deze waarden zijn de basis van het dagelijks handelen van de leraren. Zij zijn een voorbeeld voor de leerlingen. De school probeert op die manier de leerlingen deze waarden te laten ervaren. Dit betekent ook dat de leerlingen leren open te staan voor verschillen in de samenleving, zoals mensen met een andere culturele achtergrond, religie of afkomst, zonder de eigen identiteit en tradities te verliezen. De Kameleon is een gemeenschap van leerlingen, leraren en ouders, waar mensen elkaar waarderen. De school is een veilige omgeving, waarin ruimte is voor de eigenheid van mensen.

Op SARKON-scholen vormt een positief mensbeeld de basis van de Katholieke / interconfessionele grondslag.

De vertaling van het Hebreeuwse woord LEV betekent 'hart': Binnen SARKON werken we met hart voor elkaar.

De SARKON-scholen zijn een leerplek voor het leven, waar:

- wij de basis leggen voor een leven lang leren;
- wij samen leren leven;
- iedereen zich op EigenWijze ontwikkelt, samen met anderen;
- wij elke situatie benutten om van te leren;
- wij moed tonen en fouten zien om van te leren.

Op SARKON-scholen is ieder mens van grote waarde. De optimale ontwikkeling van ieder mens staat hierbij voorop. Hieraan gelijk is het uitgangspunt dat mensen sociale wezens zijn: Met hart voor elkaar. Wij leren een bijdrage te leveren aan het algemeen welzijn. Wij leren zelf keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen. Wij leren verschillen tussen mensen te waarderen en van en met elkaar te leren.

Op SARKON-scholen verwonderen wij ons over de gewone dingen van het leven. Wij voelen ons medeverantwoordelijk voor een prettige leefomgeving. Wij leren van verhalen en beelden over personen die een voorbeeld zijn in 'het goede doen'. Wij ervaren de kracht van deze verhalen. We staan stil bij wat de verhalen voor een ieder betekenen en wat zij hiervan leren m.b.t. zichzelf in verbondenheid met anderen. Wij vieren de bijzondere momenten die horen bij de Katholieke / interconfessionele grondslag en bijzondere momenten in het persoonlijke leven. Hierbij ervaren wij rituelen, symbolen, verhalen en muziek die verbonden zijn met de Katholieke / interconfessionele traditie.

Dit betekent voor SARKON-school de Kameleon in de praktijk:

- ✓ Leraren handelen vanuit de christelijke waarden; verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, liefde en respect.
- ✓ Leraren dagen leerlingen uit na te denken wat levensverhalen/lessen in de praktijk voor hen betekenen.
- ✓ We elkaar stimuleren samen te werken en te zorgen voor elkaar.
- ✓ De school een programma voor de sociaal emotionele ontwikkeling hanteert (Vreedzame School).
- ✓ De school gebruikt maakt van de levensbeschouwelijke methode 'Trefwoord'.
- ✓ Leerlingen aan het eind van hun basisschoolloopbaan bekend zijn met de inhoud en betekenis van de tradities en rituelen van de interconfessionele levensbeschouwing.

1.4 Adaptief onderwijs en de basisbehoefte 'relatie'.

De Kameleon werkt met adaptief onderwijs. Adaptief onderwijs is een middel onderwijsconcept waarbij het kind centraal staat. Een van de drijvende krachten achter het adaptieve onderwijs is de orthopedagoog Stevens. Hij verstaat onder adaptief onderwijs: *'Onderwijs dat elke leerling tot zijn recht laat komen, onderwijs waarin elke leerling zich op z'n plaats voelt. Maar ook onderwijs dat leraren beter past, waarin leraren zich beter thuis voelen.'* (Stevens, 1993) Adaptief onderwijs is onderwijs dat voldoet aan een drietal basisbehoeften van leerlingen: relatie, competentie en autonomie. In dit omgangsprotocol ligt de nadruk op de basisbehoefte 'relatie'. De basisbehoefte 'relatie' bepaalt het welzijn van het kind. De daarbij behorende uitgangspunten vormen de basis van dit omgangsprotocol:

- De leerlingen voelen zich geaccepteerd, merken dat ze 'erbij horen'.
- Ze hebben het gevoel welkom te zijn en voelen zich veilig.
- De leerlingen kunnen zich ontwikkelen in 'relatie' met anderen. De sfeer van de leeromgeving is dus erg belangrijk. Hierbij horen regels en afspraken.

1.5 Hoe werkt de school samen met ouders?

Het schoolteam van De Kameleon vindt de samenwerking met ouders belangrijk. De school werkt hierbij aan ouderbetrokkenheid 3.0 dat is ontwikkeld door 'CPS onderwijsontwikkeling en advies'. De school onderschrijft hiermee de onderstaande visie op ouderbetrokkenheid:

Ieder kind, iedere leerling heeft recht op een goede samenwerking tussen school en ouders. Ouderbetrokkenheid is een gelijkwaardige en niet vrijblijvende samenwerking tussen ouders en school waarin ouders en school vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan de (school)ontwikkeling van het kind (de leerling).

www.cps.nl

Deze 10 criteria van ouderbetrokkenheid 3.0 zijn gebaseerd op de standaarden van PTA 'Parent Teachers Association':

1. De school heeft met ouders een heldere visie op samenwerking geformuleerd. Uit alle informatie van de school aan ouders blijkt hoe belangrijk de school het samenwerken met ouders vindt. Ook in het gedrag van de medewerkers van de school is de visie op ouderbetrokkenheid zichtbaar.
2. De school laat zien dat leraren, leerlingen en ouders actief betrokken worden bij het schoolbeleid.
3. Op school is aan alles te merken dat leraren, leerlingen en ouders welkom zijn op school.
4. Ouders en leraren werken voortdurend samen om het leren en een gezonde ontwikkeling van leerlingen te ondersteunen, zowel thuis als op school.
5. Gesprekken tussen leraren, leerlingen en ouders worden op basis van gelijkwaardigheid gevoerd. Ieder heeft zijn eigen actieve inbreng. Leerlingen zijn zoveel mogelijk bij alle gesprekken aanwezig. De plaatsen waar gesprekken worden gevoerd zijn voor iedereen comfortabel en gelijkwaardig en er is voldoende tijd voor alle deelnemers.
6. Leraren, leerlingen en ouders voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en zijn daarop aanspreekbaar. Zo wordt er respectvol over elkaar gesproken zowel binnen als buiten de school. Voor leraren, leerlingen en ouders die buiten de groep dreigen te vallen voelt iedereen zich verantwoordelijk.
7. Het leerlingendossier is toegankelijk voor leraren en ouders. Ouders worden uitgenodigd informatie toe te voegen.
8. De school laat zien open te staan voor verbeteruggesties en gaat op een transparante manier om met klachten. Iedereen kan zien welke (officieel) gemelde klachten er zijn en wat er met deze klachten gebeurt. Natuurlijk worden privacy regels hierbij in acht genomen.
9. De opkomst bij verplichte bijeenkomsten met ouders en leraren (en leerlingen) is > 80%. De mate van verantwoordelijkheid, betrokkenheid en samenwerking komt onder meer tot uiting in dit criterium.

10. Wetten en schoolregels worden door de school actief en helder duidelijk gemaakt en door iedereen nageleefd (zoals leerplicht, omgangsregels, enzovoort). De school heeft het basisarrangement van de inspectie.

2. Wat is pesten?

2.1 Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. Een definitie van pesten luidt als volgt:

‘Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.’

Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten gebeurt systematisch:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Richt zich niet steeds op dezelfde personen	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

2.2 Wat zijn voorwaarden om pesten op een goede manier aan te pakken?

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op school dan ook serieus een effectief aanpakken.

Voor een goede pestaanpak zijn enkele voorwaarden, die onderdeel vormen van de aanpak van de school:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, leerlingen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leraren en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels/afspraken worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leraren (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten voorkomt moet de school kunnen beschikken over een directe aanpak.

2.3 Wat zijn voorbeelden van pesten?

Hieronder een aantal voorbeelden van pesten. Een kind wordt gepest als...

- hij / zij nergens aan mee mag doen.
- niemand naast hem / haar wil zitten.
- er niet naar hem / haar geluisterd wordt.
- anderen hem / haar belachelijk maken.
- hij / zij duwen of porren krijgt.
- anderen stelselmatig grapjes over een kind maken, die hij / zij niet leuk vindt.
- hij / zij wordt uitgescholden of uitgelachen.
- spullen worden afgepakt of kapot worden gemaakt.
- anderen over een hem / haar roddelen.
- hij / zij wordt opgewacht of achtervolgd.

- hij / zij wordt geslagen of geschopt.
- er sprake is van online-pesten

Bron: www.pestweb.nl

2.4 Wat is online-pesten?

Pesten via sociale media heet online pesten of cyberpesten. Iemand scheldt iemand dan bijvoorbeeld uit of sluit hem / haar buiten op sociale media. Ook het aanmaken van een haatprofiel op internet of het verspreiden van een (bewerkte) naaktfoto via sociale media is online-pesten. *Pesten via sociale media doet net zoveel pijn als pesten in real life.*

Bron: www.pestweb.nl

2.5 Wat zijn de gevolgen van pesten?

Pesten heeft grote gevolgen. Het doet veel met je als je gepest wordt. Maar ook voor de pester en de rest van de klas heeft pesten gevolgen.

- **Gevolgen als iemand wordt gepest**
 - Hij / zij heeft het gevoel dat hij / zij alles fout doet.
 - Hij / zij is soms heel alleen en verdrietig.
 - Het gaat misschien niet zo goed meer op school.
 - Hij / zij is bang om naar school te gaan.
 - Hij / zij is bang om nieuwe vrienden te maken.
 - Hij / zij kan niet goed meer slapen omdat hij / zij ligt te denken aan het pesten.
 - Hij / zij gaat geloven wat de pesters over hem / haar zeggen.
- **Gevolgen als een kind pest**
 - Andere kinderen zijn een beetje bang voor hem / haar.
 - Hij / zij heeft eigenlijk niet veel echte vrienden of vriendinnen.
 - Hij / zij voelt zich schuldig, omdat hij / zij anderen pest, maar niet weet hoe te stoppen met pesten
- **Gevolgen voor de rest van de klas**
 - Er is een ongezellige sfeer in de klas.
 - Sommige kinderen doen niet meer goed mee met de les omdat ze het niet leuk meer vinden in de klas.
 - Klasgenoten voelen zich rot. Ze vinden dat ze iets tegen het pesten moeten doen, maar durven niet omdat ze bang zijn om zelf gepest te worden.

Bron: www.pestweb.nl

3. Wat wordt er verstaan onder grensoverschrijdend gedrag?

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij een handelwijze of gedraging welke als bedreigend wordt ervaren. Uitgangspunt is hierbij dat op het schoolterrein iedere vorm van verbaal en fysiek geweld door alle betrokkenen niet wordt getolereerd.

3.1 Criteria grensoverschrijdend gedrag

- Ernstig agressief gedrag: slaan, bijten, schoppen, het kapot maken van eigendommen van een ander (leerling, leerkracht, school), diefstal, vuurwerk- en/of wapenbezit, onbeheersbare driftbuien, schelden, schuttingtaal, seksueel intimiderend gedrag, naar wie dan ook die zich in de school bevindt.
- Structureel negeren van aanwijzingen van de leerkracht. De leerling is moeizaam direct aanspreekbaar, corrigeerbaar tijdens de situatie. Bij bespreken lijkt er weinig tot geen inzicht in eigen aandeel van de leerling in de situatie tot geen bereidheid om te komen tot afspraken ter verandering.

4. Hoe werkt de school aan een goede sfeer en zorgt het voor een goede anti-pest-aanpak?

4.1 Wat is de werkwijze van de de gouden weken 2.0?

De Kameleon streeft ernaar een school te zijn met een goede sfeer waarin iedereen zich thuis voelt. We creëren een veilige leeromgeving door met de kinderen na te denken over hoe je op respectvolle wijze met elkaar kunt omgaan. Om dit te bereiken wordt er op school gewerkt met de methode De Gouden, Zilveren en Bronzen weken. Bij deze methode wordt na elke lange vakantie hard gewerkt aan groepsvorming. Je werkt dan aan de interactie tussen leerkracht en leerlingen en leerlingen onderling. De gouden weken is geen anti-pestaanpak, maar doordat je actief werkt aan een goed pedagogisch klimaat, verklein je daarmee de kans op pesten. Uit onderzoek blijkt dat de oplossing van pesten bij een positieve groep ligt. Samen kom je tot een groep die pesten afkeurt. De leraar als rolmodel is daarbij erg belangrijk. Maar ook de samenwerking met ouders is van groot belang. Het programma van de Gouden weken biedt dan ook een kader om gesprekken met ouders te voeren, waardoor een positieve groepsvorming ondersteund wordt.

De gouden weken voer je uit bij de start van het schooljaar, waarbij je een stevig sociaal fundament legt voor de rest van het schooljaar. Deze periode duurt 4 tot 6 weken. Kinderen ontwikkelen en veranderen zich constant. In een nieuw schooljaar zal een groep zich opnieuw moeten vormen.

De gouden weken bestaan uit een vijftal fases die je samen met de groep doorloopt. Binnen het PO werk je met de fasen van de geleide groep waarin de norming fase voor de storming fase plaatsvindt.

- Fase 1 - Forming - oriëntatie. De groep onderzoekt elkaar en maakt inschattingen.
- Fase 2 - Norming - normeren. (Ongeschreven) regels en afspraken worden duidelijker en de plaats in de groep wordt duidelijker.
- Fase 3 - Storming - presenteren. Er is onderzocht hoe en wie iedereen is en nu komt de groep in beweging. Kinderen gaan proberen door zichzelf te laten zien, een plaats te vinden in de groep.
- Fase 4 - Performing - presenteren. Er komt nu nog meer duidelijkheid over afspraken en regels en de plaats in de groep.
- Fase 5 - Reforming - evalueren. Als het einde van de groep nadert roept dit ook gedrag op.

De gouden weken biedt voor elke fase handvatten en spellen om de groep goed te vormen en een stevige basis te leggen voor positief gedrag.

De zilveren weken worden ingezet na de kerstvakantie, waarbij extra aandacht wordt besteedt aan respect en omgangsvormen. De storming fase kan in deze periode namelijk weer opkomen, dus het is van belang om aandacht te besteden aan deze tijd.

Deze periode duurt ongeveer 2 weken.

De bronzen weken komt aan bod na de meivakantie. Je herhaalt kort het proces van omgang met elkaar in de groep. Maar ook het einde van het schooljaar komt in zicht. Fase vijf wordt duidelijker. Hier biedt de methode handreikingen voor.

4.2 Hoe krijgt Mindset vorm in ons onderwijs?

Naast de Gouden weken maken we op school ook gebruik van mindset. Bij mindset wordt gewerkt aan het denken in een groei mindset. Bij een groei mindset ga je er vanuit dat je alles kunt leren en dat het helpt als je dingen positief bekijkt. Maar ook het zoeken naar oplossingen en helpende gedachten. En het leren fouten maken en het dan niet opgeven, maar weer doorzetten. Eventueel met hulp van een ander of een leerkracht. Allemaal dingen die bijdragen aan een positief klimaat op school en het samen ontwikkelen.

Mindset wordt in de onder- en middenbouw gegeven met behulp van de lesmappen van Platform mindset en in

de bovenbouw met het werkboek van Platform Mindset Lef!

In het rooster van elke groep is tijd gepland voor levenslessen. Hier is ook plaats voor lessen mindset. De meeste winst van deze lessen wordt gehaald door de herhaling van de gedachten en doelen van mindset door de dagen heen. Juist als er tegenslagen zijn wordt (eventueel met hulp van de leerkracht) de inhoud van de lessen toegepast.

4.3 Hoe krijgen de executieve functies vorm in het onderwijs?

Verder maken we gebruik van het aanleren en oefenen van de executieve functies. Daarbij wordt de methode Wijzer in executieve functies (ook wel WIEF) ingezet. Deze functies helpen de kinderen bij het leren en zijn gedeeltelijk gericht op het aanpakken van de leertaken en gedeeltelijk gericht op het oefenen met gedrag. We onderscheiden in de methode de volgende executieve functies: plannen en organiseren, emotieregulatie, flexibiliteit, metacognitie, taakinitiatie, inhibitie en werkgeheugen.

Elke maand staat 1 van de executieve functies centraal. De groepen hebben dan gesprekken over de inhoud van de functie. Leerlingen leren zien waar ze zelf met deze functie staan en waar ze nog dingen kunnen leren. Tijdens de functie van de maand wordt deze executieve functie geoefend. Dit gebeurt met behulp van spelletjes, oefeningen, gesprekken en herhaling als kinderen tegen problemen aanlopen.

4.2 Hoe volgt de school de sociaal emotionele ontwikkeling?

Wij werken met het leerlingvolgsysteem IEP. Naast de cognitieve vakken meet IEP ook de sociaal emotionele ontwikkeling van groep 3 t/m 8 door middel van de Hart en handen toetsafname.

Het IEP LVS geeft een beeld van de sociale en emotionele vaardigheden en ontwikkeling van de leerling. Belangrijke aspecten die terugkomen in het profiel van de leerling zijn het beeld dat de leerling van zichzelf heeft, de manier waarop de leerling daarmee omgaat en de rol die de leerling aanneemt in sociale situaties. Ook het omgaan met en inleven in de gevoelens van jezelf en de ander wordt in beeld gebracht.

5. Wat is de aanpak bij pestgedrag / grensoverschrijdend gedrag?

5.1 Alle betrokkenen leveren een bijdrage: Het vijfsporenbeleid

De vijfsporenaanpak

De vijfsporenaanpak is een benadering van pesten, gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn: de gepeste leerling, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school. Welke rol kan de school hierin spelen?

Betrokkenen ondersteunen

Hier volgt een opsomming van mogelijkheden waarbij de school de vijf verschillende partijen die een rol spelen in een peestsituatie kan ondersteunen gericht op het oplossen van het probleem.

1. Steun bieden aan de leerling die gepest wordt.

1. Naar de leerling luisteren en het probleem serieus nemen.
2. Met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen.
3. Samen met de leerling werken aan oplossingen.
4. Laat de leerling zich veilig voelen; leg uit wat u als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
5. Waar nodig zorgen dat de leerling deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
6. Zorgen voor vervolggesprekken

2. Steun bieden aan de leerling die pest.

- Bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- Helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Zorgen voor vervolggesprekken.

3. De ouders van de gepeste en van de pestende leerling steunen.

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van peestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Indien nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

4. De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.

- Praat met leerlingen over pesten en hun eigen rol daarbij.
- Overleg met de leerlingen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Werk samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school.

- De school zorgt dat de directie, de intern begeleiders en de leerkrachten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
- De school neemt stelling tegen het pesten.

- De school brengt de huidige situatie rond het pestbeleid in kaart.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

5.2 Wat is de rol van de anti-pestcoördinator

Vanuit het ministerie van OCW zijn de volgende richtlijnen gegeven omtrent de taken van de anti-pestcoördinator:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het antipestbeleid
- Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school

5.3 Wat is de rol van de vertrouwenscontactpersoon?

Bij klachten op het gebied van machtsmisbruik kunt u contact opnemen met de vertrouwenscontactpersoon van onze school. Van machtsmisbruik is sprake in geval van pesten, discriminatie, agressie, geweld, seksuele intimidatie en seksueel misbruik. Indien er intern geen oplossing wordt gevonden, verwijst de vertrouwenscontactpersoon u naar de externe vertrouwenspersoon en helpt eventueel het eerste contact te leggen. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen met zorgen of vragen met betrekking tot dit onderwerp terecht bij de interne vertrouwenscontactpersoon.

5.4 Hoe werkt de school samen met externe organisaties?

De Kameleon onderhoudt goede contacten met verschillende organisaties/instellingen. De intern begeleider onderhoudt dit contact en brengt, indien dit nodig is, de groepsleerkrachten en/of ouders in contact met de verschillende organisaties. Daarna blijft de intern begeleider betrokken bij de eventuele vervolgstappen.

De ambulante begeleider, vanuit de Aloysius Stichting, biedt ondersteuning aan de groepsleerkracht. Zij adviseert n.a.v. observaties binnen de groep en kan, indien nodig, ook met individuele of een specifieke groep kinderen aan de slag. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om individuele gesprekken of een sociale vaardigheidstraining. Meer informatie is te vinden op <https://www.aloyusstichting.nl>

Naast bovengenoemde problematiek kunnen bij kinderen op de basisschool problemen ontstaan, bijvoorbeeld als gevolg van een gedragsstoornis of de huiselijke omstandigheden. Deze problemen kunnen zich uiten in bijzonder gedrag, zoals het meer dan normaal ruzie hebben, stil zijn, concentratieproblemen, geen vrienden hebben, enzovoort. Als de leraar dit waarneemt, dan treedt de leraar in contact met de ouders. In overleg wordt dan bekeken wat de beste aanpak is.

In sommige situaties is de problematiek te groot om door de school en de ouders op goede wijze aangepakt te worden. Diverse instanties houden zich bezig met het welzijn en de geestelijke gezondheid van kinderen, zoals de GGZ, PARLAN, Het wijkteam van de Gemeente Den Helder, Meldpunt Veilig Thuis en de Opvoedpoli. Om de zorg tussen de verschillende instellingen te coördineren en om maar één aanspreekpunt te hebben voor ouders, kan de school de hulp inroepen van schoolmaatschappelijk werk. Schoolmaatschappelijk werk werkt voor alle voorschoolse voorzieningen en basisscholen in de kop van Noord-Holland. De medewerkers bieden consultatie en advies aan beroepskrachten en bieden ondersteuning aan ouders van kinderen van 0 tot 12 jaar op het gebied van onder meer probleemverheldering, ondersteuning, hulpverlening en verwijzing naar passende hulp. Meer informatie is te vinden op www.meewering.nl

5.5 Wat is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling?

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van geweld. Bijvoorbeeld huisartsen, leraren en medewerkers van jeugdinrichtingen. Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht een meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Dit kan je terugvinden in de verwijfsindex. De verwijfsindex is een systeem waarin professionals een signaal kunnen afgeven om hun zorg en/of betrokkenheid aan te geven bij een jeugdige. Het doel van de Verwijsindex is om de betrokken professionals met elkaar in contact te brengen om samen met ouders/jeugdige de best passende ondersteuning/begeleiding te bieden.

Jaarlijks zijn ongeveer 200.000 mensen slachtoffer van huiselijk geweld en ongeveer 117.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. Professionals kunnen een belangrijke rol spelen in het signaleren van deze vormen van geweld. Uit onderzoek blijkt dat professionals signalen van geweld en mishandeling niet altijd herkennen. Ook komt het voor dat ze niet weten wat te doen met de signalen. Doel van de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is, dat er sneller en adequater wordt ingegrepen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode biedt een concreet stappenplan waaruit blijkt wat professionals moeten doen bij signalen van geweld. En dat werkt. Professionals met een meldcode grijpen drie keer vaker in dan professionals zonder meldcode. De wet meldcode geldt voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen met zorgen of vragen met betrekking tot dit onderwerp terecht bij de interne vertrouwenscontactpersoon.

5.6 Hoe werkt het protocol schorsing en verwijdering?

Het protocol schorsing en verwijdering treedt in werking als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag door een leerling. Er zijn in dat geval drie mogelijkheden:

- **Een time out (intern of extern)**

In het geval van een interne time out wordt de leerling gedurende de rest van de dag, bij de directie/IBer, dus buiten de groep geplaatst. Bij een externe time out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.

De interne- of externe time out wordt genoteerd in het leerlingvolgsysteem (cc aan directie en anti pestcoördinator). Bij de omschrijving wordt gezet time out 1 of 2, enz.

Gesprek met ouders, leerling en leerkracht over de situatie. Handelingsafspraken worden nader afgestemd in een plan.

- **Officiële waarschuwing**

Bij herhaling van het gedrag en time outs, wordt bij de derde time out een officiële waarschuwing afgegeven. De officiële waarschuwing wordt uitgereikt in schriftelijke vorm door de directie. Hier staat opgenomen dat bij volgend onacceptabel gedrag tot schorsing wordt overgegaan, d.w.z. dat de leerling tijdens de schorsing niet op school aanwezig is en valt onder de verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers.

Ouders, leerling, leerkracht en directie gaan in gesprek over de situatie. Afspraken over het voorkomen van gedrag, acties door leerling, ouders, leerkracht en eventueel andere betrokkenen, worden aangescherpt en afgestemd.

Na drie maanden time out vrij te zijn, of bij aanvang van het nieuwe schooljaar, wordt weer begonnen met een schone lei. Registraties in het leerlingvolgsysteem blijven bewaard.

- **Schorsing**

Bij een volgend incident, of in een uitzonderlijk geval dat het gedrag zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De schorsing bedraagt maximaal 5 lesdagen en kan hooguit 2 maal worden verlengd. Het schoolbestuur wordt op de hoogte gesteld van de schorsing.

- **Verwijdering**

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

5.7 Procedure in het kort:

Interne time-out

1. Eerste incident

Interne time-out en registratie in Esis. Ouders, directie en pestcoördinator worden op de hoogte gebracht.

- een interne time out kan een externe time out worden als de veiligheid van de leerlingen niet gegarandeerd kan worden.

2. Tweede incident

Interne time-out en registratie in Esis. Ouders en ouders, directie en pestcoördinator worden op de hoogte gebracht. Er volgt een gesprek met leerkracht, ouders en leerling.

Externe time-out

1. Eerste incident grensoverschrijdend gedrag:

Externe time out 1, registratie in Esis. Gesprek met ouder, leerling en leerkracht. Pest coördinator wordt op de hoogte gebracht.

Handelingsafspraken worden vastgelegd.

2. Tweede incident grensoverschrijdend gedrag:

Externe time out 2, registratie in Esis. Gesprek met ouder, leerling en leerkracht. Pest coördinator wordt op de hoogte gebracht.

Handelingsafspraken aanscherpen.

3. Derde incident grensoverschrijdend gedrag:

Externe time out 3, registratie in Esis + officiële waarschuwing en gesprek met ouder, leerling en leerkracht. Pest coördinator wordt op de hoogte gebracht.

Handelingsafspraken aanscherpen.

4. Bij een volgend incident of uitzonderlijk onacceptabel geval; schorsing.

5. Verwijdering.

Afwijken van de procedure

Deze procedure is een richtlijn binnen de school. De directeur heeft de bevoegdheid om van de procedure af te wijken.

Klachtenprocedure

Indien ouders, de leerling, de leerkracht of de directie het oneens is met gemaakte afspraken, gang van zaken en dergelijke hebben zij allen het recht de klachtencommissie in te schakelen. De gegevens hiervan staan vermeld in de schoolgids.